

Safonau'r Gymraeg

Adroddiad Blynyddol 2019-2020

Ar sail data a gasglwyd 30 Mai 2019 – 30 Mawrth 2020

Cynnwys

Paratowyd yr adroddiad hwn gan Adran y Gymraeg a Chydraddoldebau
CTT_Welshlanguageunit@wales.nhs.uk

Rhagair	4
Cyflwyniad	5
Cefndir/Cyd-destun	7
Materion a gododd yn ystod y cyfnod adrodd	9
1. Sut y cydymffurfiodd y Bwrdd Iechyd â'r Safonau y mae dyletswydd gennym i gydymffurfio â hwy yn ystod 2019-20.	-10
2. Y nifer o gwynion a dderbyniwyd mewn perthynas â'r Safonau.	21
3. Y nifer o staff sydd â sgiliau Cymraeg.	21
4. Sgiliau Cymraeg a oedd yn ofynnol ar gyfer swyddi newydd a gwag a hysbysebwyd	23
Casgliadau a chamau arfaethedig	-25

Atodiadau

Atodiad 1: Archwiliadau o wardiau

27

Atodiad 2: Dadansoddiad manwl o sgiliau Cymraeg fesul Adran

30

Rhagair

Rwyf yn falch o gyflwyno'r adroddiad blynyddol hwn ynghylch y cynnydd yr ydym wedi ei wneud o ran rhoi Safonau'r Gymraeg ar waith ers eu cyflwyno ar 30 Mai 2019.

Mae ein staff wedi cofleidio eu cyfrifoldebau o ran cydymffurfiaeth, ac maent yn ymrwymedig i ddarparu gofal rhagorol i'n cleifion sy'n siarad Cymraeg. Mae enghreifftiau o'r gwaith hwn i'w gweld trwy gydol yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, rwyf yn arbennig o falch o'r staff sydd wedi dewis dysgu'r Gymraeg fel y gall y Bwrdd Iechyd wella ei allu i ddarparu gwasanaethau dwyieithog.

Ym mis Ebrill 2019, daeth Cwm Taf yn Gwm Taf Morgannwg yn sgil newid ffin y Bwrdd Iechyd i gynnwys Pen-y-bont ar Ogwr. Rydym wedi ymateb i'r her o sicrhau bod Safonau'r Gymraeg yn cael eu gwreiddio ledled meysydd y Bwrdd Iechyd trwy gyflwyno gweithgorau. Mae'r rhain wedi cynorthwyo Tîm y Gymraeg i gyfleu'r negeseuon pwysig i'r staff ym mhob adran.

Mae'r mentrau sydd dan sylw yn yr adroddiad hwn yn brawf o'n hymrwymiad i ddarparu'r gwasanaeth gorau posibl i'n cymunedau Cymraeg eu hiaith, a byddwn yn parhau i ddatblygu'r mentrau hyn a mentrau eraill dros y flwyddyn sydd i ddod.

Paul Mears~~Dr Sharon Hopkins~~

Prif Weithredwr ~~Dros Dre~~, Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg

Cyflwyniad

Sefydlodd Mesur y Gymraeg (Cymru) fframwaith cyfreithiol i osod dyletswyddau ar sefydliadau penodol i gydymffurfio â Safonau. GIG Cymru yw un o'r sefydliadau hyn a rhaid iddo gydymffurfio â Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 7) 2018. Arweiniodd y rheoliadau hyn at gyflwyno Hysbysiad Cydymffurfio, a derbyniodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg (BIP CTM) yr Hysbysiad hwn ar 30 Tachwedd 2018.

Nod Safonau'r Gymraeg yw:

- rhoi gwell eglurder i sefydliadau ynglŷn â'u dyletswyddau mewn perthynas â'r Gymraeg
- rhoi gwell eglurder i siaradwyr Cymraeg ynglŷn â'r gwasanaethau y gallant ddisgwyl eu derbyn yn Gymraeg
- sicrhau gwell cysondeb o ran gwasanaethau Cymraeg a gwella eu hansawdd.

Mae'r dyletswyddau sy'n deillio o'r Safonau yn golygu na ddylai sefydliadau yng Nghymru drin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Er 30 Mai 2019, mae dyletswydd statudol ar Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg fel y'u nodir yn yr Hysbysiad Cydymffurfio. Mae Safonau'r Gymraeg yn disodli Cynllun Iaith Gymraeg y Bwrdd Iechyd.

Yn unol â gofynion y Safonau, rhaid i'r Bwrdd Iechyd lunio adroddiad blynyddol ar gyfer pob blwyddyn ariannol, sy'n trafod sut y mae BIP CTM wedi cydymffurfio â'r Safonau. Rhaid cyhoeddi'r

adroddiad hwn heb fod yn hwyrach na chwe mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi. Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn ymdrin â'r cyfnod rhwng 30 Mai 2019 a 30 Mawrth 2020.

Ymhlith y materion y mae'n rhaid adrodd amdanynt mae:

- Sut mae'r Bwrdd Iechyd wedi cydymffurfio â'r Safonau y mae dyletswydd arnom i gydymffurfio â hwy yn ystod y flwyddyn honno.
- Y nifer o gwynion a dderbyniwyd mewn perthynas â'r Safonau.
- Y nifer o staff sydd â sgiliau Cymraeg.
- Nifer y swyddi newydd a swyddi gwag a hysbysebwyd gennym a fynnodd y canlynol:
 - (i) Sgiliau Cymraeg yn hanfodol
 - (ii) Angen dysgu sgiliau Cymraeg
 - (iii) Sgiliau Cymraeg yn ddymunol
 - (iv) Sgiliau Cymraeg heb fod yn angenrheidiol

Ysgrifennwyd yr adroddiad hwn i ymdrin â'r gofynion uchod, ac mae wedi ei lunio gan ddilyn y canllawiau penodol gan Gomisiynydd y Gymraeg.

Cefndir / Cyd-destun

Er 30 Mai 2019, mae dyletswydd statudol ar Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg (BIP CTM) i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg fel y'u nodir yn yr Hysbysiad Cydymffurfio. Mae Safonau'r Gymraeg yn disodli Cynllun Iaith Gymraeg y Bwrdd Iechyd.

Mae hysbysiad cydymffurfio BIP CTM i'w weld ar wefan Comisiynydd y Gymraeg. Mae'r hysbysiad ar gael ar [wefan](#) a [mewnrwyd](#) Cwm Taf Morgannwg hefyd.

Os yw unigolyn neu grŵp yn credu bod y Bwrdd Iechyd wedi methu â chydymffurfio â safon, gall dynnu sylw at hyn drwy'r adran [pryderon](#) ar ein gwefan.

Atebolrwydd

Mae gan bob aelod o staff y Bwrdd Iechyd gyfrifoldeb i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg i'r graddau bod y Safonau unigol yn berthnasol i'w rôl neu i'w rolau ei hun. Mae swydd ddisgrifiad pob aelod o staff yn cynnwys ymrwymiad i gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol, ac mae'r swydd ddisgrifiadau diweddaraf yn crybwyll Safonau'r Gymraeg yn benodol.

Mae'r cyfrifoldeb cyffredinol dros gydymffurfiaeth gorfforaethol â'r Safonau yn perthyn i'r Adran Amrywiaeth a Chynhwysiant, sy'n rhan o Gyfarwyddiaeth y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol. Mae'r cyfrifoldeb hwn felly o dan gylch gorchwyl Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol.

Lluniwyd yr adroddiad hwn gan y tîm hwnnw, sy'n gyfrifol am gynorthwyo'r Bwrdd Iechyd i gydymffurfio â'r Safonau.

Materion a gododd yn ystod y cyfnod adrodd

Llywodraethu

Sefydlwyd gweithgor Safonau'r Gymraeg ym mis Chwefror 2019 er mwyn sicrhau y caiff gwybodaeth ynglŷn â'r Safonau ei rhannu ar draws pob rhan o'r Bwrdd Iechyd. Yn wreiddiol, adroddai'r gweithgor i'r Fforwm Cydraddoldeb a'r Gymraeg, y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a'r Bwrdd Gweithredol, ond bydd hyn yn newid wrth sefydlu pwyllgorau newydd.

Mae'r gweithgor yn cynnwys cynrychiolwyr o bob cyfarwyddiaeth sy'n gyfrifol am sicrhau cydymffurfiaeth yn eu maes. Gofynnwyd i bob adran/gwasanaeth gwblhau cynllun gweithredu sy'n amlinellu i ba raddau maent yn cydymffurfio. Â chymorth gan Dîm y Gymraeg, mae'r gydymffurfiaeth â'r Safonau rhwng 30 Mai 2019 a 30 Ebrill 2020 wedi gwella ac mae cyflawniadau yn hynny o beth yn cael eu trafod yn yr adroddiad hwn.

Ymhlith Safonau'r Gymraeg mae:

1. Safonau Cyflenwi Gwasanaethau
2. Safonau Llunio Polisi
3. Safonau Gweithredu
4. Safonau Cadw Cofnodion
5. Safonau sy'n ymdrin â Materion Atodol

1. Sut mae'r Bwrdd Iechyd wedi cydymffurfio â'r Safonau y mae dyletswydd arnom i gydymffurfio â hwy yn ystod 2019-20.

Crynodeb y Rheolwr Gwasanaethau Cymraeg

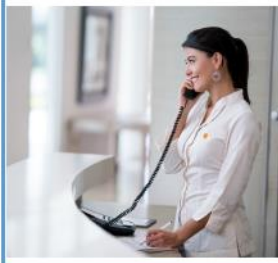
Safonau Cyflenwi Gwasanaethau

Cyfathrebu, derbynfeydd a gwasanaethau dros y ffôn

- Mae gwaith sylweddol gyda'r Adran Perfformiad a Gwybodaeth wedi sicrhau bod y gwaith o ddarparu deunyddiau dwyieithog i gleifion wedi arwain at gyfieithu 681 o fathau gwahanol o lythyrau i gleifion ac at ddosbarthu 449,736 o lythyrau dwyieithog unigol yn ardal y Bwrdd Iechyd.
- Cyflwynwyd cwrs achrededig newydd gan Agored Cymru ar gyfer sgiliau derbynfa ar draws holl feysydd y Bwrdd Iechyd ac mae 29 o aelodau o staff wedi cael eu hyfforddi.
- Mae'r staff ar draws pob adran a gwasanaeth yn ymwybodol bod angen i daflenni gwybodaeth i gleifion fod yn Gymraeg. Y

Cwrs: Cymraeg Gwaith - Sgiliau Derbynfa Course: Workplace Welsh - Reception Skills

10yb -12yp am 6 wythnos
Ysbyty Prince Charles
Cofrestrwch [drwy ESR](#)

10am-12pm for 6 weeks
Prince Charles Hospital
Enrol via [ESR](#)

24/02	10:00 – 12:00	Classroom 1
02/03	10:00 – 12:00	Classroom 2
09/03	10:00 – 12:00	Classroom 2
16/03	10:00 – 12:00	Classroom 2
23/03	10:00 – 12:00	Classroom 2
30/03	10:00 – 12:00	Boardroom

Bydd y cws hwn yn cynnig sgiliau Cymraeg syfaenol ar gyfer unrhyw un sy'n deilio'n uniongyrchol â'r cyhoedd drwy'r ffôn neu ar dderbynfa a bydd yn sicrhau bod staff Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg yn cydymffurfio â Safonau'r Iaith Gymraeg. Ar ôl cwblhau'r cws bydd staff yn:

- Gwybod sut i agor a chloï trafodaethau gydag ymwelwyr â'r Bwrdd Iechyd, neu ar y ffôn.
- Gwybod sut i gynnal trafodaethau wyneb yn wyneb neu ffôn mewn cyddestunau gwaith syfaenol.

Mae'r cws yn addas ar gyfer staff heb unrhyw wybodaeth flaenorol o'r Gymraeg.

This course will provide basic Welsh language skills for anyone who deals directly with the general public by telephone or on a reception desk and will ensure staff at Cwm Taf Morgannwg University Health Board comply with Welsh Language Standards. On completion of the course staff will:

- Know how to open and close conversations with visitors to the health board, or on the telephone.
- Know how to conduct face-to-face or telephone conversations in basic work contexts.

The course is suitable for staff with little or no prior knowledge of Welsh.

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â / for more information contact
ctt_welshlanguageunit@wales.nhs.uk / 01656 75 3773 ext 53773

llynedd, cyfieithwyd **343** o daflenni gwybodaeth i gleifion. Mae'r rhain yn ychwanegol at y taflenni sydd eisoes ar gael yn Gymraeg.

- Mae'r Bwrdd Iechyd wedi buddsoddi mewn offer cyfieithu ar y pryd ac mae aelod o'i staff yn gallu darparu'r gwasanaeth hwn ar gyfer cyfarfodydd ac ymgynghoriadau.
- Mae Tîm y Gymraeg wedi cynnal archwiliadau ym mhob ward yn yr ysbytai cyffredinol a'r ysbytai cymunedol er mwyn sicrhau bod y staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau mewn perthynas â'r Safonau. Cesglir gwybodaeth ynghylch y canlynol:

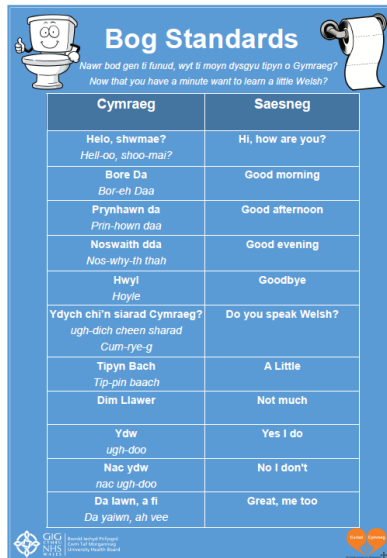
- Arwyddion dwyieithog.
- Argaeledd taflenni Cymraeg i gleifion.
- Gwasanaeth dwyieithog dros y ffôn
- Ymwybyddiaeth y staff o'r Gymraeg a pha aelodau o staff yr adran sy'n siarad Cymraeg.

- (v) Y defnydd o gortynnau gwddf, bathodynnau neu ddillad gwaith sy'n cynnwys y logo *Iaith Gwaith* (logo oren).
- (vi) P'un a gaiff dewis iaith cleifion ei nodi ai peidio a ph'un a gaiff y cynnig rhagweithiol ei wireddu ai peidio.
- (vii) P'un a yw Pencampwr y Gymraeg wedi ei ddynodi ar gyfer y Ward ai peidio.

Mae canlyniadau'r archwiliadau o'r Wardiau wedi eu cynnwys yn Atodiad 1.

- Mae cyfrifon Cymraeg newydd ar y cyfryngau cymdeithasol wedi eu creu ac mae cyfieithydd penodedig yn sicrhau bod yr wybodaeth ar gael yn ddwyieithog.
- Mae Tîm y Gymraeg wedi sicrhau bod gwybodaeth newydd ar wefan y Bwrdd Iechyd yn ddwyieithog a bod yr wybodaeth honno wedi ei chyfieithu i'r safon uchaf.
- Mae banc o arwyddion dwyieithog ar gael i'r staff ar dudalen Tîm y Gymraeg ar SharePoint. Mae gwaith parhaus gyda'r Adran Ystadau a'r Adran Cyfleusterau yn sicrhau bod pob arwydd newydd yn ddwyieithog. Mae'r adrannau hyn wedi cynorthwyo Tîm y

Gymraeg i gyflwyno menter newydd o'r enw 'Bog Standards', sef cyfres o bosteri sydd wedi eu gosod ar gefn drysau yn y tai bach er mwyn annog y staff i ddysgu Cymraeg wrth eistedd ar y toiled!

- Mae'r gwaith o gyfieithu'r system annerch wedi ei gwblhau a bydd y system yn cael ei defnyddio yn yr Adrannau Cleifion Allanol a'r Adrannau Damweiniau ac Achosion Brys.
- Mae gwaith parhaus gyda'r Adran Gofal Sylfaenol yn sicrhau bod y staff yn ymwybodol o'r hyfforddiant Cymraeg rhad ac am ddim sydd gael, bod y staff yn gallu gwneud cais am gortynnau gwddf a bathodynau Iaith Gwddf a bod negeseuon ffôn sydd wedi eu recordio yn ddwyieithog.

Rhagor o waith sy'n ymwneud â Safonau Cyflenwi Gwasanaethau

- Mewn cydweithrediad â Menter Bro Ogwr a chartrefi gofal yn ardal Pen-y-bont ar Ogwr, trefnodd staff y Bwrdd Iechyd, gan gynnwys y Tîm Seicoleg, Tîm y Gymraeg, a Chydlynnydd y Celfyddydau mewn Iechyd, Eisteddfod ar gyfer cleifion oedrannus mewn gofal preswyl yn ardal awdurdod lleol Pen-y-bont ar Ogwr. Rhoddodd yr Eisteddfod gyfle i breswylwyr y cartrefi gofal fwynhau canu yn Gymraeg, yn ogystal â chystadlu yn erbyn ei gilydd mewn cystadlaethau adrodd a barddoniaeth yn Gymraeg ac yn Saesneg. Roedd hyn yn rhan o raglen o waith sy'n defnyddio'r celfyddydau i wella iechyd a lles yr henoed.
- Mae'r Swyddog Prosiectau a Hyfforddiant Cydraddoldeb a'r Gymraeg wedi parhau i weithio gyda chleifion a staff Tŷ Pinewood, sef gwasanaeth iechyd meddwl yn y Rhondda. Roedd y gwaith hwn yn cynnwys darparu gwersi Cymraeg sylfaenol i gleifion iechyd meddwl preswyl i'w helpu i wella ac adsefydlu.

- Crëwyd pecynnau i'r wardiau er mwyn helpu'r staff i drin a gofalu am gleifion sy'n siarad Cymraeg. Mae'r pecynnau hyn yn cynnwys adnoddau cyfathrebu megis siartiau 'pwyntio' yn ogystal â gwybodaeth am drefnu cyfieithu ar y pryd.

Meysydd i'w Gwella

Mae angen cwblhau'r rhagor o gwaith o sicrhau bod pob llythyr i gleifion yn ddwyieithog.

Safonau Llundio Polisi

- Mae grŵp polisi'r Bwrdd Iechyd yn monitro ansawdd polisiâu newydd a pholisiâu diwygiedig, er mwyn sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r polisi ar gyfer yr Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb. Mae hyn yn cynnwys sicrhau y caiff y polisi effeithiau cadarnhaol, neu ragor o effeithiau cadarnhaol, ar y canlynol:
 - (a) Cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a
 - (b) Pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

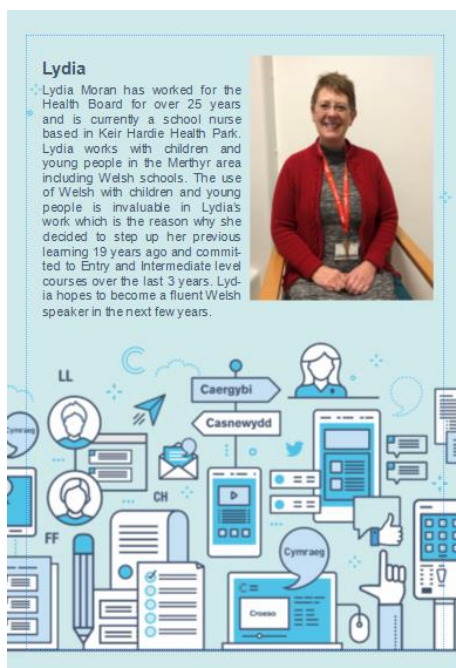
Meysydd i'w Gwella

- Mae'r broses ar gyfer llunio Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb wrthi'n cael ei hadolygu ar lefel Cymru gyfan, a bydd y gwaith hwn yn cynnwys diweddaru'r adran yn yr aseidiadau hyn ar gyfer asesu'r effaith ar y Gymraeg. Bydd yr asesiad newydd hwn yn cael ei ddefnyddio ar gyfer pob polisi newydd yn y dyfodol.
- Y bwriad oedd dechrau gwaith ar bolisi gofal sylfaenol newydd ym mis Mawrth 2020. Fodd bynnag, mae'r gwaith hwn wedi ei oedi oherwydd pandemig y Coronafeirws. Rydym yn gobeithio y caiff y polisi hwn ei gymeradwyo yn fuan.

Safonau Gweithredu

- Mae polisi ynglŷn â defnyddio'r Gymraeg yn fewnol ar gael ar fewnrwyd y Bwrdd Iechyd.

- Mae dogfennau adolygiadau o berfformiad ar gael yn Gymraeg a gall y staff gael y dogfennau hyn yn eu dewis iaith.
- Cyhoeddir pob polisi sy'n ymwneud â Safon Gweithredu 82 yn Gymraeg ar fewnwyd y Bwrdd Iechyd. Mae nifer o bolisiâu am y gweithle, yn ymwneud â meysydd fel Cwynion a Disgyblaeth, y mae rhaid eu cyhoeddi yn y Gymraeg.
- Gall pob aelod o staff fanteisio ar gyrsiau Cymraeg rhad ac am ddim naill ar ein safleoedd neu yn y gymuned. Cofrestrodd 32 o aelodau o staff i gael hyfforddiant ym mis Medi 2020.
- Gall y Bwrdd Iechyd gynnig gwasanaeth cyfieithu a chyfieithu ar y pryd yn Gymraeg er mwyn ymdrin â gweithdrefnau disgyblu a chwynion.
- Recriwtiwyd dau gyfieithydd llawn amser arall, sy'n golygu bod gan y Bwrdd Iechyd dri chyfieithydd erbyn hyn. Dyma'r trydydd Bwrdd Iechyd yng Nghymru sydd wedi cyflogi tîm o gyfieithwyr.
- Gall pob aelod o staff ddefnyddio meddalwedd i wirio eu gramadeg a'u sillafu Cymraeg. Mae hon ar gael yn awtomatig i bob aelod o staff, ni waeth beth yw ei sgiliau Cymraeg, ac nid oes angen gwneud cais amdani.

- Mae gan y Bwrdd Iechyd adran ddwyieithog ar y fewnrwyd yn arbennig ar gyfer darparu gwasanaethau a deunydd cymorth, er mwyn hyrwyddo'r Gymraeg a helpu'r staff i ddefnyddio'r Gymraeg.
- Cwblhaodd 1,968 o aelodau o'r staff hunan-asesiad o'u sgiliau Cymraeg yn rhan o'r rhaglen hyfforddiant gorfodol. Cofnodir y sgiliau hyn ar yr Electronic Staff Record (ESR).
- Mae hyfforddiant Cymraeg ar gael i'r staff ar bob lefel drwy *Cymraeg i Oedolion* naill yn y tri ysbyty cyffredinol dosbarth neu yn y gymuned. Mae'r Bwrdd Iechyd yn talu am gost y sesiynau hyn i bob aelod o staff, ar yr amod y bydd yr aelodau hyn o staff yn ymrwmo i gwblhau'r cwrs a defnyddio'r sgiliau a ddysgwyd yn eu rôl pan fo hynny'n briodol.

- Mae 620 o aelodau newydd o staff wedi cael hyfforddiant ymwybyddiaeth o'r Gymraeg yn rhan o'r broses ymsefydlu yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn. Mae'r hyfforddiant hwn yn cael ei gynnis i staff ym mhob cyfarwyddiaeth hefyd.
- Mae tudalen Tîm y Gymraeg ar y fewnrwyd yn cynnwys gwybodaeth i'r staff ynglŷn â darparu llofnodion e-bost a negeseuon awtomatig dwyieithog.
- Gall y staff wneud cais i Dîm y Gymraeg am gortynnau gwddf neu fathodynau 'Cymraeg'. Rydyn ni'n monitro hyn hefyd drwy'r archwiliadau o wardiau.

- Mae Strategaeth Sgiliau Dwyieithog newydd wedi ei datblygu i gynorthwyo rheolwyr sy'n recriwtio wrth asesu swyddi newydd, a defnyddiwyd hon yn ddiweddar i benodi aelod newydd o staff sy'n siarad Cymraeg i'r Adran Ffisiotherapi yn Ysbyty Tywysoges Cymru.
- Gall Tîm y Gymraeg ddarparu cymorth ynghylch cyfieithu ffurflenni cais a dogfennau cysylltiedig, yn ogystal â gwasanaeth cyfieithu ar y pryd yn ystod cyfweiliadau.
- Mae tudalen Tîm y Gymraeg ar SharePoint (ar y fewnrwyd) yn cynnwys banc o arwyddion dwyieithog i'r staff ac mae'r Tîm Cyfieithu yn cynnig cymorth i'r Adran Cyfleusterau ac Ystadau pan fydd angen arwyddion newydd.

Meysydd i'w Gwella

- Sicrhau bod rheolwyr yn deall ac yn gweithredu'r Strategaeth Sgiliau Dwyieithog.
- Datblygu proses o gyfieithu swydd ddisgrifiadau a hysbysebion swyddi

Safonau Cadw Cofnodion

- Mae'r Tîm Gofal a Diogelwch Cleifion yn ymdrin â phob cwyn ar ran y Bwrdd Iechyd a chedwir cofnod o'r rhain ar system o'r enw Datix. Mae gwybodaeth ddwyieithog am sut i wneud cwyn ar wefan y Bwrdd Iechyd.

- Mae'r Bwrdd Iechyd yn cadw cofnod o sgiliau Cymraeg y staff ar ESR ac yn darparu rhestr i'r staff o siaradwyr Cymraeg a all gynorthwyo cleifion ar SharePoint. Mae modd dod o hyd i'r rhestr pan fo angen.

Meysydd i'w Gwella

- Ehangu'r defnydd o wefannau recriwtio ar gyfer swyddi Cymraeg er mwyn hyrwyddo swyddi lle mae'r Gymraeg yn hanfodol.

Safonau sy'n ymdrin â Materion Atodol

- Mae'r ddogfen sy'n nodi'r Safonau y mae dyletswydd ar y Bwrdd Iechyd i gydymffurfio â hwy, ac sy'n nodi i ba raddau y mae dyletswydd arnom gydymffurfio â'r Safonau hyn, ar gael ar y wefan.
- Mae'r Tîm Gofal a Diogelwch Cleifion yn ymdrin â phob cwyn ar ran y Bwrdd Iechyd a chedwir cofnod o'r rhain ar system o'r enw Datix. Mae gwybodaeth ddwyieithog am sut i wneud cwyn ar wefan y Bwrdd Iechyd.
- Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys gwybodaeth am y ffordd y mae'r Bwrdd Iechyd wedi cydymffurfio â'r Safonau y mae dyletswydd arno i gydymffurfio â hwy yn ystod y cyfnod rhwng 30 Mai 2019 a 30 Ebrill 2020. Mae'r adroddiad hwn ar gael ar y wefan.

Meysydd i'w Gwella

- Gwella gallu'r Tîm Cwynion a Phryderon i ymdrin ag ymholiadau yn Gymraeg.

2. Y nifer o gwynion a dderbyniwyd mewn perthynas â'r Safonau.

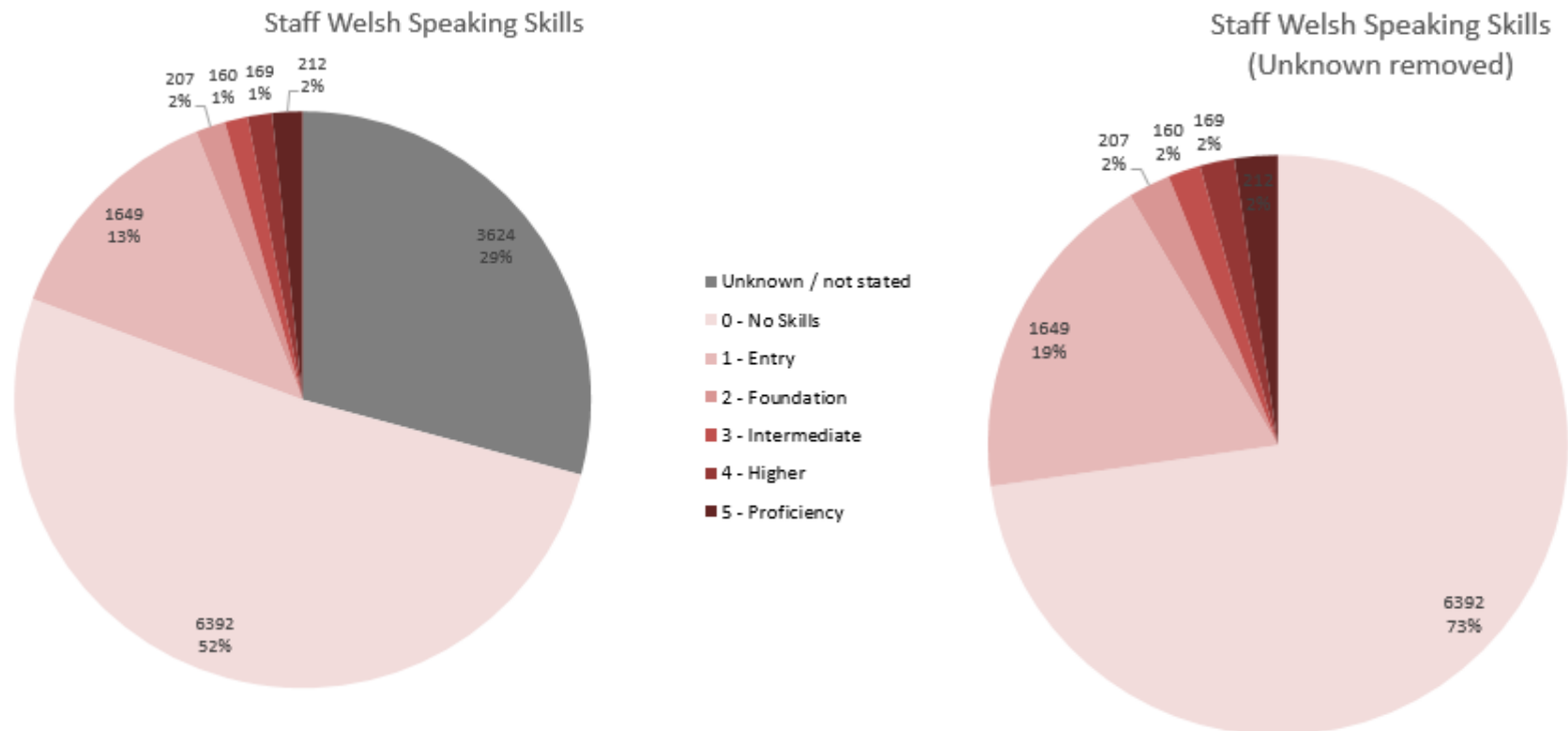
- Yn ystod y flwyddyn 2019-20, ni chafodd y Bwrdd Iechyd ond un gŵyn a grybwyllodd y Gymraeg, er bod y gŵyn honno yn ymwneud â materion eraill yn bennaf.

Ni chrybwyllodd y gŵyn unrhyw Safon unigol, ond roedd yn ymwneud â'r ddarpariaeth o daflenni gwybodaeth Cymraeg a'r ffaith nad oedd y staff Cymraeg eu hiaith yn gwisgo bathodynau. Soniwyd hefyd am ansawdd y dudalen Gymraeg ynghylch cwynion.

Wrth ymateb i'r gŵyn, sicrhodd y Bwrdd Iechyd fod taflenni gwybodaeth Cymraeg ar gael ar y ward dan sylw. Mae bathodynau ar gael ar gais a chânt eu dosbarthu ym mhecynnau'r wardiau ac mewn cyd-destunau eraill. Roedd y dudalen pryderon wedi cael ei chyfieithu drwy'r system gyfieithu peirianyddol a ddefnyddid gan y Bwrdd Iechyd, ac roedd y dudalen wrthi'n cael ei diweddarau. Erbyn hyn, mae'r dudalen wedi cael ei chyfieithu gan gyfieithydd cymwys.

3. Y nifer o staff sydd â sgiliau Cymraeg.

Mae'r graffiau canlynol yn dangos sgiliau Cymraeg (siarad a gwrando) staff y Bwrdd Iechyd ar 31 Mawrth 2020. Mae'r graff ar y dde yn dangos yr un ffigurau heb y staff "Anhysbys", er eglurder.

- Dyma'r gyfres gyntaf o ystadegau i'w chyhoeddi sy'n adlewyrchu ffiniau newydd y Bwrdd Iechyd. Bu cwmp yng nghanran gyffredinol y staff y mae lefel eu sgiliau yn hysbys, o'i chymharu ag adroddiadau blaenorol. Y prif reswm dros hwn yw'r nifer lai o'r staff yn ardal Pen-y-bont ar Ogwr sydd wedi nodi eu sgiliau, yn ogystal â'r staff dros dro a recriwtiwyd i ymateb i bandemig COVID-19.

- Mae'r ystadegau'n seiliedig ar y grŵp staff fel yr adroddir hynny gan ESR. Mae'r lefelau'n cyfeirio at fatrics Sgiliau Iaith y GIG, ac mae'r data wedi dod gan yr aelodau o staff eu hunain sy'n adrodd eu sgiliau. Mae'r holl ystadegau'n cyfeirio at y gallu i 'Siarad a Gwranddo'; cesglir hefyd ffigurau ar gyfer sgiliau 'Darllen' ac 'Ysgrifennu', sydd ar gael ar gais, ond nid ydynt yn wahanol iawn i'r uchod.
- Mae'r gyfran a nododd eu bod yn gallu siarad Cymraeg i lefel resymol (Level 3 neu fwy), sef 6% o'r staff y mae eu sgiliau yn hysbys, lawer yn llai na'r gyfran o'r boblogaeth leol sy'n gallu siarad Cymraeg yn ôl Cyfrifiad 2011 (11%).
- Mae tablau llawn fesul Adran ar gael yn Atodiad 2.

4. Nifer y swyddi newydd a swyddi gwag a hysbysebwyd gennym a fynnodd y canlynol:

- (v) Sgiliau Cymraeg yn hanfodol**
- (vi) Angen dysgu sgiliau Cymraeg**
- (vii) Sgiliau Cymraeg yn ddymunol**
- (viii) Sgiliau Cymraeg heb fod yn angenrheidiol**

- Roed y nifer o swyddi, ynghyd â lefel y sgiliau Cymraeg a oedd yn angenrheidiol, a hysbysebwyd gennym yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf, sef rhwng mis Ebrill 2019 a mis Mawrth 2020, fel a ganlyn:

Cyfanswm y swyddi a hysbysebwyd: 2283

Swyddi a hysbysebwyd a fynnodd fod sgiliau Cymraeg yn hanfodol – **3**

Swyddi a hysbysebwyd a fynnodd fod angen dysgu sgiliau Cymraeg – **2**

Swyddi a hysbysebwyd a fynnodd fod sgiliau Cymraeg yn ddymunol – **2278**

Swyddi a hysbysebwyd a nododd fod sgiliau Cymraeg heb fod yn angenrheidiol – **0**

Hysbysebwyd yr un nifer o swyddi a fynnodd fod sgiliau Cymraeg yn hanfodol â'r flwyddyn flaenorol. Ymhlith y rolau yr ystyriwyd sgiliau Cymraeg yn hanfodol ar eu cyfer oedd dau gyfieithydd ac un gweithredwr switsfwrdd.

Yn dilyn cymeradwyo'r Strategaeth Sgiliau Dwyieithog newydd ym mis Mawrth 2020, mae'r Bwrdd Iechyd yn disgwyl cynnydd yn y flwyddyn ariannol nesaf yn y nifer o swyddi a hysbysebir sy'n mynnu bod angen sgiliau Cymraeg. Mae'r Strategaeth hon yn ei gwneud yn orfodol bod pob swydd wag yn y dyfodol yn cael ei hasesu a'i dynodi yn swydd sy'n mynnu sgiliau Cymraeg (ac os felly, i ba lefel), yn swydd lle mae sgiliau Cymraeg yn ddymunol, neu'n swydd lle nad oes angen sgiliau Cymraeg.

Yn rhan o'r strategaeth, mae'r Bwrdd Iechyd wedi penderfynu rhoi terfyn ar yr arfer o ddynodi pob swydd wag yn swydd lle mae sgiliau Cymraeg yn ddymunol. Er bod hyn yn golygu y bydd llai o swyddi gwag yn y dyfodol lle mae sgiliau Cymraeg yn ddymunol, bydd hyn yn sicrhau bod rheolwyr recriwtio yn asesu swyddi gwag yn briodol cyn hysbysebu ac, mewn gwirionedd, bydd hyn yn rhoi mwy o bwysigrwydd i sgiliau Cymraeg wrth recriwtio drwy gynyddu'r nifer o rolau lle mae'r Gymraeg yn hanfodol.

Casgliadau a chymau gweithredu arfaethedig

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gwneud newidiadau mawr i'w harferion gweithio yn ystod 2019-20 er mwyn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg, yn enwedig o ran gohebu yn ddwyieithog, cyfieithu a darparu hyfforddiant.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn bwriadu rhoi ar waith y prosiectau canlynol sy'n ymwneud â Safonau'r Gymraeg yn ystod 2020-21:

Math o Safon	Prosiect	Yr adran sy'n gyfrifol	Amserlen
Darparu gwasanaethau	Cydymffurfio'n llawn â'r Safon mewn perthynas â llythyrau apwyntiad dwyieithog i gleifion	Perfformiad a Gwybodaeth	Rhagfyr 2020
Darparu gwasanaethau	Cydweithio â Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru i sicrhau bod y wefan Iechyd yng Nghymru yn darparu gwybodaeth ynglŷn â'r gwasanaethau gofal sylfaenol sydd ar gael yn Gymraeg.	Tîm y Gymraeg Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru (NWIS)	Rhagfyr 2020
Darparu gwasanaethau	Rhoi blwyddyn gyntaf y cynllun pum mlynedd ar waith i wella gallu'r Bwrdd Iechyd i gynnig ymgynghoriadau yn y Gymraeg.	Tîm y Gymraeg Rheolwyr Cyfarwyddiaethau	Mawrth 2021

Darparu gwasanaethau	Creu bot deallusrwydd artiffisial sy'n darparu gwybodaeth ddwyieithog ynglŷn â'r Coronafeirws	Cynllunio IBM Tîm y Gymraeg	Awst 2020
Darparu gwasanaethau	Datblygu pecyn cymorth Mwy na Geiriau i helpu'r staff i wneud y Cynnig Rhagweithiol	Tîm y Gymraeg Penaethiaid Nyrsio	Mawrth 2021
Creu polisiau	Cydweithio â BIP Aneurin Bevan a BIP Caerdydd a'r Fro i ddatblygu polisi gofal sylfaenol ynghylch darparu gwasanaethau gofal sylfaenol i siaradwyr Cymraeg.	Tîm y Gymraeg Rheolwyr Gofal Sylfaenol	Medi 2020
Creu polisiau	Cydweithio ar yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb i Gymru gyfan, i sicrhau ei fod yn cynnwys asesiad o'r effaith ar y Gymraeg.	Pob Rheolwr Cydraddoldeb a'r Gymraeg ledled Cymru	Rhagfyr 2020
Gweithredu	Datblygu rhaglen o sesiynau hyfforddi i sicrhau bod rheolwyr yn deall y Strategaeth Sgiliau Dwyieithog ac yn ei rhoi ar waith	Rheolwr y Gymraeg Rheolwyr sy'n recriwtio Uwch-reolwyr y Gweithlu	Tachwedd 2020
Gweithredu	Datblygu proses ar gyfer cyfieithu swydd ddisgrifiadau a hysbysebion swyddi	Tîm y Gymraeg Rheolwyr y Gweithlu	Rhagfyr 2020

Atodiad 1: Archwiliadau o wardiau

Cynhaliwyd archwiliadau o wardiau ym mhob ysbyty a safle cymunedol yn y Bwrdd Iechyd. Bu'r rhain yn rhychwantu nid yn unig ysbytai, ond hefyd adrannau arbenigol, mannau cleifion allanol, derbynfeydd ac ati.

Canolbwyntiodd yr archwiliadau ar y canlynol:

- arwyddion a thaflenni gwybodaeth dwyieithog
- staff yn ateb y ffôn yn ddwyieithog
- canfod aelodau o'r staff sy'n siarad Cymraeg a sicrhau eu bod yn gwisgo'r logo Iaith Gwaith
- sicrhau bod y staff yn holi cleifion ynglŷn â'u dewis iaith
- creu rhwydwaith o bencampwyr y Gymraeg.

Dywedodd y rhan fwyaf o'r staff sy'n siarad Cymraeg eu bod yn fodlon defnyddio'r Gymraeg gyda chleifion, a'u bod yn gwneud hynny o bryd i'w gilydd fan leiaf.

Mae'r siart canlynol yn dangos sut ymatebodd staff ar nifer o safleoedd yn y Bwrdd Iechyd i'r cwestiynau canlynol:

- 1) A yw'r holl wybodaeth—arwyddion a phosteri—sydd ar ddangos ym mhob man sy'n amlwg i'r cleifion yn ddwyieithog?

- 2) A oes fersiynau Cymraeg neu ddwyieithog ar gael o unrhyw ffurflenni, taflenni neu wybodaeth a roddir i gleifion?
- 3) A yw'r staff sy'n ateb y ffôn yn gwybod sut mae gwneud hynny yn ddwyieithog, ac a ydynt yn gwneud hynny?
- 4) A ydych chi a'ch staff yn gwybod pwy yw'r siaradwyr Cymraeg yn eich adran a sut mae cysylltu â hwy?
- 5) A yw'r siaradwyr Cymraeg yn eich adran yn gwisgo bathodyn neu gortyn gwddf 'Cymraeg'?
- 6) A yw eich staff yn gofyn i'ch cleifion a hoffent ddefnyddio'r Gymraeg?
- 7) A oes gan eich ward / adran bencampwr y Gymraeg? Os nad oes, a allech chi ofyn i rywun wirfoddoli i wneud hynny?

	Arwyddion dwyieithog?	Ffurflenni a thaflenni dwyieithog	Ateb y ffôn yn ddwyieithog?	Pwy yw'r siaradwyr Cymraeg?	Bathodyn / Cortyn gwddf Cymraeg?	Gofyn i gleifion a hoffent ddefnyddio'r Gymraeg?	Pencampwr y Gymraeg?	%
Ysbyty'r Tywysog Siarl	22.58	32.26	54.84	77.42	67.74	54.84	77.42	55.30
Ysbyty Tywysoges Cymru	64.29	64.29	78.57	100.00	92.86	71.43	71.43	77.55
Ysbyty Brenhinol Morgannwg	43.48	73.91	86.96	82.61	86.96	43.48	69.57	69.57
Ysbyty Cwm Cynon	64.00	76.00	76.00	96.00	80.00	72.00	64.00	75.43
Ysbyty Cwm Rhondda	40.00	40.00	60.00	80.00	80.00	50.00	50.00	57.14
Cyfanswm	46.87	57.29	71.27	87.21	81.51	58.35	66.48	

Bydd y ffigurau hyn yn waelodlin a fydd yn cael ei ddefnyddio i fonitro cynnydd mewn archwiliadau yn y dyfodol, a byddan nhw hefyd yn ddull o nodi pa feysydd/adrannau a ddangosodd y sgôp mwyaf i wella.

Atodiad 2: Dadansoddiad manwl o sgiliau Cymraeg fesul Adran

Mae'r tabl canlynol yn dangos sgiliau Cymraeg staff Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg fesul adran. Mae "Cyfanswm sy'n hysbys" yn cyfeirio at nifer yr unigolion yn yr adran honno y mae eu sgiliau Cymraeg yn hysbys. Mae'r unigolion hyn wedi nodi eu sgiliau gan ddefnyddio system ESR. Wrth ddechongli'r ystadegau canlynol, dylid cadw mewn cof y pwyntiau a wnaed yn gynharach yn yr adroddiad hwn. Yn ogystal â hynny:

- Ni ddangosir adrannau a chanddynt lai nag 20 aelod o staff, er eu bod wedi eu cynnwys yn rhan o gyfanswm y sefydliad. Ni ddangosir staff asiantaeth sydd heb gyfrifon ESR.
- Mae 'Ymateb DE i COVID-19' yn cyfeirio'n bennaf at uwch-feddygon a myfyrwyr nyrsio a gyflogwyd ar gontractau dros dro wrth ymateb i argyfwng COVID-19. Mae'n bosibl nad yw'r aelodau hyn o staff wedi cael cyfle i gofnodi eu sgiliau.

.Enw'r adran	Cyfanswm yn yr adran	Cyfanswm sy'n hysbys	% sy'n hysbys	L5	L4	L3	L2	L1	Dim sgiliau
Ymateb DE i COVID-19	107	1	0.9%	0	0	0	0	1	0
Y Prif Weithredwr	23	5	21.7%	0	0	0	1	2	2
Rheolwyr Grŵp Ardal Integredig Pen-y-bont ar Ogwr	47	15	31.9%	0	0	0	1	4	10

Acíwt Pen-y-bont ar Ogwr	1502	670	44.6%	6	13	13	9	87	542
Menywod a Phlant – Obstetreg, Gynaecoleg ac Iechyd Rhywiol	590	340	57.6%	5	11	4	8	35	277
Gofal Sylfaenol a Chymunedol Pen-y-bont ar Ogwr	215	125	58.1%	2	3	1	1	27	91
Acíwt Merthyr Tudful a Chwm Cynon	1277	770	60.3%	7	8	6	15	107	627
Rheoli Meddyginiaethau DE	323	198	61.3%	10	5	7	10	33	133
Iechyd Meddwl Pen-y-bont ar Ogwr	372	233	62.6%	1	5	4	3	27	193
Acíwt Rhondda a Chwm Taf	1327	857	64.6%	27	16	12	19	62	721
Ystadau	169	110	65.1%	3	0	2	0	8	97
Cyfanswm BIP Cwm Taf Morgannwg	12413	8789	70.8%	212	169	160	207	1649	6392
Gofal a Diogelwch Cleifion	112	81	72.3%	5	1	1	3	28	43
Ymchwil a Datblygu	22	16	72.7%	0	1	1	0	7	7
Menywod a Phlant – Paediatreg, Acíwt a'r Gymuned a Rhwydwaith CAMHS	973	743	76.4%	17	20	18	18	197	473
Gwasanaethau Canser DE	23	18	78.3%	0	1	1	1	11	4
Pwyllgor Gwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru	65	53	81.5%	3	2	3	1	7	37
Gofal Sylfaenol DE	414	338	81.6%	11	6	11	11	83	216
Cyfleusterau DE	176	144	81.8%	1	2	4	1	31	105

Cyfleusterau a Gwasanaethau Cymorth Clinigol – Cofnodion Meddygol a Phatholeg	1128	930	82.4%	25	12	11	26	246	610
Gwasanaethau'r Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	210	176	83.8%	14	3	5	9	31	114
Gofal Sylfaenol a Chymunedol y Rhondda a Chwm Taf	404	341	84.4%	9	11	5	7	170	139
Datblygu Corfforaethol	28	24	85.7%	3	0	1	1	9	10
Cyfleusterau a Gwasanaethau Cymorth Clinigol – Therapïau	1103	951	86.2%	25	21	21	25	152	707
Cynllunio a Phartneriaethau	31	27	87.1%	2	0	1	2	5	17
Prosiect Trawsnewid	38	34	89.5%	4	0	3	0	5	22
Iechyd Meddwl y Rhondda a Chwm Taf	446	403	90.4%	11	8	7	11	41	325
Gofal Sylfaenol a Chymunedol Merthyr Tudful a Chwm Cynon	324	294	90.7%	3	2	5	5	154	125
TGCh	65	59	90.8%	2	1	3	1	9	43
Perfformiad a Gwybodaeth	58	53	91.4%	1	0	2	2	17	31
Iechyd Meddwl Merthyr Tudful a Chwm Cynon	237	219	92.4%	5	9	3	5	12	185
Cyllid	68	64	94.1%	3	3	2	2	12	42
Cyfleusterau a Gwasanaethau Cymorth Clinigol Pen-y-bont ar Ogwr	434	417	96.1%	5	3	2	3	14	390

Therapiau a Gwyddorau Gofal Iechyd	23	23	100%	0	2	1	0	4	16
---------------------------------------	----	----	------	---	---	---	---	---	----

Mae'r tabl canlynol yn dangos y ganran o'r staff sydd â lefelau gwahanol o sgiliau, fesul Adran. Nid yw'r tabl ond yn ystyried y staff y mae eu sgiliau'n hysbys; mae'r "anhysbys" yn y tabl uchod wedi ei ddiystyru yn y tabl canlynol.

Enw'r adran	%L5	%L4	%L3	%L2	%L1	%Dim sgiliau
Ymateb i COVID-19 DE	0%	0%	0%	0%	100%	0%
Gwasanaethau Canser DE	0%	6%	6%	6%	61%	22%
Y Prif Weithredwr	0%	0%	0%	20%	40%	40%
Gofal Sylfaenol a Chymunedol y Rhondda a Chwm Taf	3%	3%	1%	2%	50%	41%
Datblygu Corfforaethol	13%	0%	4%	4%	38%	42%
Gofal Sylfaenol a Chymunedol Merthyr Tudful a Chwm Cynon	1%	1%	2%	2%	52%	43%
Ymchwil a Datblygu	0%	6%	6%	0%	44%	44%
Gofal a Diogelwch Cleifion	6%	1%	1%	4%	35%	53%
Perfformiad a Gwybodaeth	2%	0%	4%	4%	32%	58%
Cynllunio a Phartneriaethau	7%	0%	4%	7%	19%	63%
Menywod a Phlant – Paediatric, Aciwt a'r Gymuned a CAMHS	2%	3%	2%	2%	27%	64%
Gofal Sylfaenol DE	3%	2%	3%	3%	25%	64%
Gwasanaethau'r Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	8%	2%	3%	5%	18%	65%
Prosiect Trawsnewid	12%	0%	9%	0%	15%	65%

Cyfleusterau a Gwasanaethau Cymorth Clinigol – Cofnodion Meddygol a Phatholeg	3%	1%	1%	3%	26%	66%
Cyllid	5%	5%	3%	3%	19%	66%
Rheolwyr Grŵp Ardal Integredig Pen-y-bont ar Ogwr	0%	0%	0%	7%	27%	67%
Rheoli Meddyginiaethau DE	5%	3%	4%	5%	17%	67%
Pwyllgor Gwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru	6%	4%	6%	2%	13%	70%
Therapiau a Gwyddorau Gofal Iechyd	0%	9%	4%	0%	17%	70%
Gofal Sylfaenol a Chymunedol Pen-y-bont ar Ogwr	2%	2%	1%	1%	22%	73%
Cyfanswm BIP Cwm Taf Morgannwg	2%	2%	2%	2%	19%	73%
Cyfleusterau DE	1%	1%	3%	1%	22%	73%
TGCh	3%	2%	5%	2%	15%	73%
Cyfleusterau a Gwasanaethau Cymorth Clinigol – Therapiau	3%	2%	2%	3%	16%	74%
Acíwt Pen-y-bont ar Ogwr	1%	2%	2%	1%	13%	81%
Menywod a Phlant – Obstetreg, Gynaecoleg ac Iechyd Rhywiol	1%	3%	1%	2%	10%	81%
Acíwt Merthyr Tudful a Chwm Cynon	1%	1%	1%	2%	14%	81%
Iechyd Meddwl y Rhondda a Chwm Taf	3%	2%	2%	3%	10%	81%
Iechyd Meddwl Pen-y-bont ar Ogwr	0%	2%	2%	1%	12%	83%
Acíwt y Rhondda a Chwm Taf	3%	2%	1%	2%	7%	84%
Iechyd Meddwl Merthyr Tudful a Chwm Cynon	2%	4%	1%	2%	5%	84%
Ystadau	3%	0%	2%	0%	7%	88%
Cyfleusterau a Gwasanaethau Cymorth Clinigol Pen-y-bont ar Ogwr	1%	1%	0%	1%	3%	94%

Mae'r tabl canlynol yn dangos y nifer a'r ganran o'r gweithwyr y mae eu sgiliau Cymraeg wedi eu hasesu, ac sy'n gweithio mewn gwasanaethau mewn grŵp blaenoriaeth. Mewn rhai achosion, bydd rhesi yn y tablau uchod yn ymddangos yma hefyd. Nod hynny yw ei gwneud yn haws adrodd:

Paediatreg:

	Anhysbys	Lefel 0	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	Lefel 4	Lefel 5	Cyfanswm
	230	473	197	18	18	20	17	973
%	24%	49%	20%	2%	2%	2%	2%	
% sy'n hysbys		64%	27%	2%	2%	3%	2%	

Nyrsio ysgol:

	Anhysbys	Lefel 0	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	Lefel 4	Lefel 5	Cyfanswm
	1	32	13	1	2	3	0	52
%	2%	62%	25%	2%	4%	6%	0%	
% sy'n hysbys		63%	25%	2%	2%	3%	2%	

Ymwelwyr ieched:

	Anhysbys	Lefel 0	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	Lefel 4	Lefel 5	Cyfanswm
	71	72	98	10	14	9	4	266

%	26%	27%	37%	4%	5%	3%	2%	
% sy'n hysbys		37%	50%	5%	7%	5%	2%	

Gwasanaethau iechyd meddwl:

	Anhysbys	Lefel 0	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	Lefel 4	Lefel 5	Cyfanswm
	202	709	81	21	14	22	17	1066
%	19%	67%	8%	2%	1%	2%	2%	
% sy'n hysbys		82%	9%	2%	2%	3%	2%	

Therapi Iaith a Lleferydd

	Anhysbys	Lefel 0	Lefel 1	Lefel 2	Lefel 3	Lefel 4	Lefel 5	Cyfanswm
	14	28	23	1	4	5	2	77
%	18%	37%	30%	1%	5%	6%	3%	
% sy'n hysbys		44%	37%	2%	6%	8%	3%	

Nid yw'n bosibl adrodd ffigurau cywir ar gyfer Meddygaeth Gofal yr Henoed nac Anableddau Dysgu, gan fod y mathau hyn o ofal yn cael eu darparu ar draws amrywiaeth eang o adrannau a disgyblaethau.